

Úvod

Cílem této analýzy je zodpovědět otázku: "Kolik je možné si koupit litrů mléka a kilogramů chleba za první a poslední srovnatelné období v dostupných datech cen a mezd?".

Analýza provedená za roky 2006 - 2018 porovnává ceny těchto potravin s průměrnými mzdami, aby bylo možné vyhodnotit, zda se jejich dostupnost zlepšila, nebo zhoršila. Současně se zaměřuje na rozdíly mezi jednotlivými odvětvími.

Klíčová zjištění

1. Vývoj cen:

- Mezi roky **2006** a **2018** vzrostla cena chleba o **50,37 %** a cena mléka o **43,35 %**.
- *Nejvýraznější meziroční nárůst nastal v roce 2008:*
 - Chléb: **+21,41 %**
 - Mléko: **+15 %**
- *Největší pokles cen byl zaznamenán v roce 2009:*
 - Chléb: **-14,41 %**
 - Mléko: **-12,68 %**
- Tento trend naznačuje prudké meziroční výkyvy, kdy po rekordním zdražení v roce 2008 následovalo výrazné zlevnění v roce 2009.

2. Dostupnost potravin za průměrnou mzdu na začátku a konci sledovaného období:

- *2006:*
 - Chléb: **1287,17 kg**
 - Mléko: **1437,46 l**
- *2018:*
 - Chléb: **1342,32 kg**
 - Mléko: **1641,77 l**
- Můžeme sledovat, že přestože ceny vzrostly, mírný růst mezd umožnil zvýšení dostupnosti obou potravin.

1. Odvětvová nerovnost:

- 2006:
 - Nejnižší dostupnost: *Ubytování, stravování a pohostinství*
 - **706,42 kg chleba, 788,9 l mléka**
 - Nejvyšší dostupnost: *Peněžnictví a pojišťovnictví*
 - **2461,61 kg chleba, 2749,04 l mléka**
- 2018:
 - Nejnižší dostupnost: *Ubytování, stravování a pohostinství*
 - **774,38 kg chleba, 947,13 l mléka**
 - Nejvyšší dostupnost: *Informační a komunikační činnosti*
 - **2314,55 kg chleba, 2830,89 l mléka**
- Lze konstatovat, že mezi jednotlivými odvětvími přetrvává významná nerovnost v dostupnosti základních potravin.

1. Dlouhodobý trend:

- Ceny chleba rostly v průběhu let celkem **7krát** a klesaly **5krát**.
- Ceny mléka rostly celkem **9krát** a klesaly **3krát**.
- *Průměrný meziroční růst cen:*
 - Chléb: **3,97 %**
 - Mléko: **2,98 %**

Závěr

Analýza ukazuje, že dostupnost chleba konzumního kmínového a mléka polotučného pasterovaného se v průběhu let 2006–2018 **mírně zlepšila díky růstu průměrných mezd**, přestože **ceny obou potravin vzrostly**. Nejvýraznější nerovnosti však zůstávají mezi jednotlivými odvětvími. Zaměstnanci v odvětvích s nízkými příjmy, jako je *Ubytování, stravování a pohostinství*, mají stále výrazně omezenější přístup k těmto základním potravinám než zaměstnanci v odvětvích, jako jsou *Informační a komunikační činnosti* či *Peněžnictví a pojišťovnictví*.

S pozdravem,
Romana Bělohoubková